

Voorzitter: J. van Hoorn (GroenLinks)

Namens de raad: J. Visser (GroenLinks), I. Huitema (PvdA), M. Gietema (D66), T. van Zoelen (PvdD), Y. Menger (Stadspartij 100%), J. Dijk (SP), E. J. Vaes (VVD), S. Bosch (S&S), R. van der Heide (CU), I. van Jaarsveld (CDA), E. Bernabela (PvvhN)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Schoonmakers

00:16:30

Voorzitter: Goedenavond. Welkom bij deze meningsvormende sessie over de stand van zaken inbesteding schoonmaak. Het betreft hier een agenderingsverzoek van de SP en de Partij van de Arbeid. De aanleiding van dit agenderingsverzoek was het collegebrief over dit onderwerp. We hebben anderhalf uur de tijd en dat houdt ook in dat wij vier minuten exclusief extra interrupties hebben per fractie. Daar ga ik ook streng op proberen toe te zien. We hebben ook een inspreker en ik heb vooraf ook al aan mevrouw aangegeven dat zij allereerst van mij het woord krijgt. Mevrouw Monika Eliens van de FNV, u heeft drie minuten de tijd om uw verhaal te houden en na afloop zal ik nog vragen of de raadsleden nog vragen voor u hebben en zult u de gelegenheid krijgen deze te beantwoorden. Mevrouw Eliens, aan u het woord.

00:17:24

Mevrouw Eliens: Goedenavond, allemaal. Naar aanleiding van onderzoek van de gemeente die gedaan is in de laatste periode wil ik toch wel wat opmerkingen maken. Dat ging over de vergelijking CAO, dat het niet veel verschilt. Dat is niet helemaal waar. Overheid CAO is iets betere dan de CAO van schoonmaak. Ten tweede, de gemeente als organisatie houdt zich strikt aan de CAO-afspraken, maar de schoonmaakbedrijven houden hij zich vaak niet aan de afspraken. Daarom moeten wij altijd als vakbond ingrijpen. Er is een peiling gedaan onder de schoonmakers en er is uitgekomen dat niet al de schoonmakers zouden overstappen naar de gemeente. De reden is dat zij werkzaam zijn op andere locaties van hen. Het is niet gunstig voor hen wegens belasting. Het is ook ter sprake gekomen dat de gemeente zich zorgen maakt over de huidige arbeidsmarkt, dat zij het moeilijk zullen krijgen om gekwalificeerd schoonmaakpersoneel te krijgen. Het personeel is binnen handbereik. Als de gemeente grotere contracten biedt voor de schoonmaker, zijn deze twee problemen opgelost. Schoonmakers hoeven niet naar andere panden van de GOM, want deze uren kunnen zij krijgen in de gemeente. Een gemeente krijgt zoveel personeel die ze nodig heeft. Die worden gewoon ingevuld door het huidige personeel, die dan meer contracturen meer krijgt. Voor schoonmakers is dat beter en ook voor de gemeente. Ik vind het ook goed dat de vakbond betrokken wordt bij bijeenkomsten, zodat wij werknemers goed uitleg kunnen geven en samen kijken van de mogelijkheden. Dank u wel.

00:19:31

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, mevrouw. Dan kijk ik allereerst de raad even rond of er nog vragen zijn. De heer Van Jaarsveld, het CDA.

00:19:39

De heer Van Jaarsveld: Dank u. U refereerde aan dat er in het stuk werd geschreven dat er schoonmakers twijfelachtig zouden blijven. U spreekt dat een beetje tegen, meen ik te horen, tussen neus en lippen door. Om wat voor groepen gaat het? Gaat de helft mee? Gaat 80 of 90 procent mee? Hoe is dat bij u in beeld?

00:20:03

Mevrouw Eliens: Ik heb dat nog niet zo goed kunnen onderzoeken, maar ik heb wel begrepen dat ongeveer 50 schoonmakers daarin overgaan en een gedeelte niet. Stel u voor dat een schoonmaker twee uren bij het gemeentehuis werkt, dan kan hij plaats van twee uren vier uren werken en dan kan hij de plaats van de mensen die daar niet over te gaan vervullen.

00:20:29

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld nog een aanvullende vraag.

00:20:31

Voorzitter: Dank u wel. Ik had een tweede vraag. Er wordt geschreven, en u haalde aan dat dat niet helemaal klopte, dat de CAO's wel heel erg op elkaar leken. U zegt dat de contacten bij de gemeente toch echt wel beter zijn en dat de gemeente een beter gevolg geeft aan schoonmaakbedrijven. Waarin zijn de gemeentelijke contracten, de CAO van de gemeente, echt beter?

00:20:57

Mevrouw Eliens: De gemeente houdt zich wel strikter aan de afspraken, want elk twee en een half jaar maken wij afspraken met een schoonmaakbedrijf en dan komen wij achteraf te weten dat daar niet aan gehouden wordt. Dat geeft stress voor de schoonmakers, want ze krijgen er elke keer problemen mee. Dat moeten wij als vakbond dus oplossen. Wij hebben ook in meerdere steden in Nederland schoonmakers in dienst bij de gemeente afgedragen en dat ging hartstikke goed en tot nu toe zijn ze tevreden, ook qua loon. Ik werk bijvoorbeeld ook meer dan twintig jaar in de schoonmaak en ik heb nog steeds geen veertien uren. Bij de gemeente is nu veertien uren minimumloon ingegaan, dus dat is ook al beter.

00:21:52

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord. Mevrouw Gietema, D66.

00:21:58

Mevrouw Gietema: U geeft aan dat schoonmakers ook graag meer zouden willen werken. Heeft u ook een beeld van hoeveel uren idealiter een schoonmaker wil werken? Is dat dan twaalf uur, 24 uur, 36 uur?

00:22:12

Mevrouw Eliens: Bedoelt u per week? Schoonmaakwerk is best zwaar. Dat moet ik toegeven. Als schoonmakers in een eigen tempo en in een normaal tempo schoonmaken, kunnen zij zes uur tot acht uur per dag werken. Meestal is bij schoonmaakbedrijven de werkdruk erg hoog, want zij moeten steeds meer doen vooral minder tijd.

00:22:42

Voorzitter: Dank u wel. U had ook nog een vraag van de heer Vaes van de VVD.

00:22:52

De heer Vaes: Ik lees in de stukken dat de verwachting is dat er een groot aantal mensen niet gaan kiezen om in dienst te treden bij de gemeente. Heeft u er een beeld bij wat de reden daarvan is?

00:23:06

Mevrouw Eliens: Daar stond ook in dat mensen werken in meerdere panden of objecten wat van hun is, dus werkgever. In de schoonmaak is het zo dat je per object anderhalf uur of twee uren hebt, dus je moet de hele dag rondfietsen om je uren gewoon te krijgen om rond te kunnen komen. Als ze dan meer uren bij de gemeente krijgen, dan zijn ze op één plaats. Dan hoeven ze niet te fietsen en hebben ze die reistijd niet. Dat is gewoon beter voor hen.

00:23:42

Voorzitter: Nog een korte aanvullende vraag.

00:23:46

De heer Vaes: Wat ik niet begrijp, ik lees dat het loon er echt op vooruit gaat, ik lees in de motie 2.200 euro op jaarbasis. Als ik uw verhaal aanhoor, dan hoor ik fijnere werkomstandigheden en dan kan ik het gewoon niet rijmen dat mensen dan toch niet kiezen voor de gemeente. Dat begrijp ik niet.

00:24:10

Mevrouw Eliens: Misschien mag ik dat niet zeggen, maar eerlijk gezegd is er in schoonmaakbedrijven veel intimidatie. Schoonmaakbedrijven zitten ook met krapte op de arbeidsmarkt. Zij kunnen ook geen personeel krijgen, dus ze proberen zo ver mogelijk te gaan zodat die mensen blijven. Ze beloven van alles, maar vaak als puntje bij paaltje komt zitten ze met de gebakken peren. Sorry dat ik dat zeg, maar meestal is dat wel zo. Dat zijn gewoon beloftes. Ook zijn schoonmaakbedrijven bang om zo'n object als het gemeentehuis kwijt te raken, want dat is een klant, dat is ook geld. Na jaren bij de vakbond te werken kom ik tot de conclusie dat bij schoonmaakbedrijven vaak de mens niet telt en alleen maar geld en winst.

00:25:08

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, mevrouw Eliens. Het was een helder verhaal, goed gedaan. Dan is nu het woord aan de raad, dus u kunt weer plaats nemen en de microfoon uitzetten. Ik kan me zomaar voorstellen dat één van de indienende fracties als eerste het woord wenst, zoals ook van tevoren besproken. De heer Dijk.

00:25:29

De heer Dijk: Dank u wel, voorzitter. Ik zou bijna willen zeggen: wat moet ik hier nog aan toevoegen? Dank voor de brief aan het college. Dat ten eerste, want volgens mij heeft deze gemeenteraad een heel wijs besluit genomen om de schoonmaak in te gaan besteden bij de gemeente Groningen vanaf 1 november 2023. Deze collegebrief geeft heel kort een stand van zaken en roept daarmee ook wel een paar vragen op. Mijn fractie gaat ervan uit dat als de gemeenteraad een besluit neemt om alle schoonmakers in te besteden per 1 november 2023, dat het dan ook echt gaat lukken en gaat gebeuren. Dan staat er in de brief volgens mij heel helder beschreven dat er wel een paar moeilijkheden aan zitten. Die kwamen net in de vragen over en weer met mevrouw Eliens ook al naar voren. Bijvoorbeeld dat schoonmakers al hele lange tijd bij een ander bedrijf werken en je ziet dus dat er allerlei

versnipperde werkzaamheden zijn voor schoonmaak. Ze moeten alle kanten alle kanten en op hebben niet één plaats waar ze kunnen werken. Dan zijn mensen heel makkelijk te intimideren en tegen elkaar uit te spelen. Ik heb dat eerder ook wel eens benadrukt dat mijn partij ook in contact probeerde te komen met schoonmakers die in eerste instantie, helaas terecht, heel terughoudend zijn om dan het gesprek aan te gaan met een politieke partij of zelfs met een vakbond, want het zou maar eens zo zijn dat bedrijf gaat intimideren en niet het CAO gaat naleven. Het verbaast mij een beetje dat in de brief stond dat de gemeente CAO en de schoonmaak CAO zo ontzettend vergelijkbaar zijn met elkaar. Ik heb dat uitgezocht en het klopt dat per 1 januari 2022 veertien euro per uur in de gemeente CAO geboden moet worden, en dan kijk je naar de startsalarissen van de schoonmaak CAO en dan is het startloon twaalf euro vijf per uur en dat bouwt slechts op naar twaalf euro 57 in 2024. Sorry, maar dan kan je mij niet vertellen dat die CAO's enigszins vergelijkbare tot elkaar zijn. Dan lees ik in de brief ook dat het college een grotere inspanning wil gaan leveren om voldoende gekwalificeerd schoonmaakpersoneel te binden. Dat kan wat de SP betreft op een aantal manieren. Je kan een inspanning leveren door meer loon te bieden. Dat is iets wat op heel veel plaatsen in deze tijd gebeurt. Meer scholing en opleidingsmogelijkheden bieden, want mochten wij geen schoonmakers hebben die reageren op vacatures, dan moeten we ze misschien aannemen en opleiden, daar een inspanning op verrichten of secundaire arbeidsvoorwaarden bijvoorbeeld als het gaat om het pensioen, de reiskosten of andere soorten van vergoedingen. Daarom heeft de SP-fractie een vraag aan het college. Dat is een vrij simpele vraag, maar ik zie dat er een interruptie is.

00:28:31

Voorzitter: Dank u wel. Voor dat u aan de vraag begint, heeft u zelf nog een vraag van de heer Vaes, VVD.

00:28:36

De heer Vaes: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp de heer Dijk niet helemaal. Of die CAO is gelijkwaardig en dan helpt het ook om een loonsverhoging toe te passen, of die CAO van de schoonmaakbedrijven zit structureel lager en dan betaalt de gemeente ook hoger is, dus dan snap ik het voorstel niet.

00:28:56

Voorzitter: De heer Dijk.

00:28:58

De heer Dijk: Ik heb u net proberen uit te leggen dat sommige schoonmakers al heel lange tijd, dat staat ook goed in de brief beschreven, bij één bedrijf werken en daardoor die overstap niet nodig vinden of binnenkort met pensioen gaan en denken: ik werk nu voor dit bedrijf [onhoorbaar] en dat wil ik tot het einde van mijn pensioen gaan doen. Dat vind ik een afweging die ik vanuit schoonmakersperspectief best kan begrijpen. Ik wil niet zeggen dat het allemaal ellendig is in de schoonmaak. Ik heb ook veel schoonmakers gesproken die bij gemeentelijke panden werken, die zitten hier echt op te wachten, willen het heel graag, maar als het college zelf zegt dat ze extra inspanningen moeten leveren om voldoende schoonmakers per 1 november 2023 te hebben, wil ik graag het college en de andere partijen het volgende voorleggen. Laten we een aantal scenario's uitwerken. We hebben nu het minimumloon op veertien euro per uur gezet in de gemeente CAO. Laten we kijken of

we daar vijftien euro van kunnen maken. Dat mag wat de SP betreft per 1 november 2023. Dat is scenario één. Wat zou dat betekenen voor de gemeentefinanciën? Dat mag wat de SP betreft stapsgewijs, dus bijvoorbeeld richting 2025. Het zou bijvoorbeeld ook kunnen wat je nu vaak ziet dat er gebeurt, wat bedrijven ook doen, een soort startpremie geven dat als schoonmakers bij de gemeente in dienst komen, een nettobedrag krijgen op hun rekening waarmee we ervoor zorgen dat de lonen voor schoonmakers in één keer een stuk omhooggaan en mensen verleiden om bij de gemeente aan het werk te komen.

00:30:35

Voorzitter: Ik zie een tweetal interrupties en u zit ook al behoorlijk aan uw tijd, dus als u nog een opsomming heeft, zou ik die echt heel bondig bij voorkeur in uw antwoorden verwerken. Mevrouw Gietema, D66.

00:30:46

Mevrouw Gietema: Voorzitter, de heer Dijk doet het voorstel om op eigen initiatief te kijken of we schoonmakers meer kunnen betalen. Ik vroeg me af: hoe verhoudt dat volgens u dan tot de CAO waar ook gemeenten aan gebonden zijn?

00:30:59

Voorzitter: De heer Dijk.

00:31:01

De heer Dijk: Daarom wil ik dat graag uitgewerkt zien. Ik zei bijvoorbeeld ook over zo een premie. Het is een bijzondere situatie. We gaan schoonmakers weer in dienst nemen. Dat betekent een hele verandering, dan verandert er veel. Wat ons betreft veranderen we dit dan ook. U weet het van mijn partij, wij zijn een groot voorstander van directe maar ook indirecte mensen die voor gemeenten werken, dat we daar de lonen ook van willen verhogen. Hier zien we dus extra inspanningen, lees ik in de brief. Dan kom ik met een aantal ideeën wat voor extra inspanning je kan leveren. Ik kan me voorstellen dat als je één groep bij de gemeente meer gaat betalen dan veertien euro, dat heel veel andere groepen dat ook willen. Laten we kijken of we dat kunnen doen met een premie bijvoorbeeld. Dan hoeft je dat misschien niet te doen, maar dat scenario zou uitgewerkt moeten worden.

00:31:45

De heer Dijk: Dank u wel voor uw reactie. Er waren nog twee interrupties. Ik wil even voorstellen om die beide in één keer te doen, zodat u die kunt betrekken bij uw beantwoording en dan ook tot een afronding kunnen komen. De heer Van Jaarsveld, CDA.

00:31:56

De heer Van Jaarsveld: Voorzitter, ik ben benieuwd of de heer Dijk bij mij de angst kan wegnemen dat het oorspronkelijke middel van hem nu een doel op zich wordt. Als ik die motie lees, was het doel dat we de schoonmakers nu meer zekerheid, een hoger loon, et cetera zouden gegeven, dat we daarom wilden gaan investeren. Nu lijkt het te worden: we moeten zorgen dat we nieuwe schoonmakers aantrekken, want we willen schoonmakers in dienst hebben, dus geven we ze een premie als ze starten, komt nu ineens op tafel. De vraag is: moeten we de huidige schoonmakers zekerheid willen bieden of wilt u gewoon heel graag schoonmakers in dienst, ook als dat nieuwe mensen zijn?

00:32:31

Voorzitter: Daar komt de vraag bij van de heer Van Zoelen.

00:32:35

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Zoals de opsomming die de heer Dijk maakte, betalen we al beter, een minimumloon. Dat is goed en vijftien euro of meer, prima, maar ik ben ook even benieuwd naar het andere argument wat genoemd wordt. Dat is de overstap van pensioen. Zou dat ook niet onderzocht moeten worden? Dat is wel, denk ik, een bottleneck.

00:32:56

Voorzitter: Nu heb ik er alle vertrouwen in dat de heer Dijk dit gaat verwerken in zijn afronding en beantwoording.

00:33:01

De heer Dijk: Een heel kort antwoord op de heer Van Zoelen: dat was mijn vierde punt in mijn drie scenario's. Om de heer Jaarsveld te beantwoorden: één van de doelen waarom wij schoonmakers in dienst wilden nemen, was dat ze meer zekerheid hadden en meer loon. Als dat betekent dat we zo meteen als we gaan investeren het doel van investeren meer zekerheid is in loon, dan is het naast een middel ook een doel. Het is inderdaad ons doel als socialistische partij om de lonen flink te verhogen van mensen, bij schoonmakers, maar ook in heel veel andere sectoren waar je niet van kan zeggen dat dit topsalarissen zijn. Als het nou gaat over veertien of vijftien euro, is het nog steeds een veel te laag loon. Daarom zouden wij graag willen dat het college deze scenario's uitwerkt voor ons en uiteenzet zodat deze gemeenteraad, die een wijs besluit heeft genomen om de schoonmakers per één november 2023 te gaan investeren, ook weet wat het betekent als wij meer grotere inspanningen leveren om die schoonmakers uiteindelijk ook echt in dienst te hebben. Dan kunnen we voor de begroting voor 2024 een goede afweging maken.

00:34:07

Voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik vervolgens het woord aan mevrouw Huitema, PvdA.

00:34:15

Mevrouw Huitema: Dank u wel. Na jaren strijd van schoonmakers, de vakbonden en aan aantal partijen voor een gelijke positie van schoonmakers binnen de gemeentelijke organisatie was er eind 2020 eindelijk een doorbraak. Toen is het voorstel van de Partij van de Arbeid, SP, GroenLinks en Partij voor de Dieren aangenomen waarmee schoonmakers weer in dienst komen bij de gemeente. De oprichting van een gemeentelijk schoonmaakbedrijf is inmiddels in volle gang en per eind 2023 moet dit afgerond zijn. Een vast gemeentelijk dienstverband zorgt ervoor dat de schoonmakers niet alleen onderdeel worden van de gemeente, waar ze gewoon bij horen. Ze zouden er bovendien flink op vooruitgaan in lonen en arbeidsvoorwaarden. Dit laatste punt wordt nu voor het eerst in de voorliggende collegebrief sterk genuanceerd. Bovendien schrijft het gemeentebestuur dat nog niet alle schoonmakers de overstap zetten naar de gemeente en dat het nog een inspanning vraagt om alle vacatures te vullen. Ik heb twee punten vanuit de Partij van de Arbeid, en u weet u waarschijnlijk wel wie deze tekst heeft geschreven. Punt één: eind 2023 moet er een functionerende, gemeentelijke schoonmaakorganisatie zijn. Er is tijd genoeg geweest om dat voor te bereiden en nog steeds de benodigde voorbereidingen te treffen. Daar doen we geen concessies op. Punt twee: de arbeidsvoorwaarden en het loon bij de

gemeente zouden niet meer heel erg verschillen van de CAO schoonmaak. Eén, wat is in tegenstelling tot eerder uitgevoerde onderzoeken veranderd? Twee, wanneer de arbeidsvoorwaarden en het loon wel aanzienlijk beter zouden zijn bij de gemeente dan bij de CAO schoonmaak, zou dit kunnen bijdragen aan het aantrekkelijk zijn van in dienst komen bij de gemeente? Het is dus de moeite waard om op het gebied van lonen en arbeidsvoorwaarden vanuit gemeenten een flinke plus te bieden. Bovenal verdienen schoonmakers ook een betere waardering. Wat de Partij van de Arbeid betreft, minimaal veertien euro. Ongeveer de helft van de loonschalen in de CAO schoonmaak vallen onder de veertien euro per uur. De Partij van de Arbeid vindt en zal, als het nodig is, daartoe een voorstel indienen.

00:36:16

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van Jaarsveld, CDA.

00:36:19

De heer Van Jaarsveld: Dank u wel. Ik ben zo benieuwd, ook bij de Partij van de Arbeid, is het doel nu dat we onze huidige schoonmakers meer zekerheid bieden, zoals ik uw motie heb gelezen, of is het doel dat we schoonmakers in dienst hebben, ook al hebben de huidige schoonmakers geen zin om de overstap te maken, en dat we dan maar mensen van buitenaf massaal gaan trekken, zodat uw motie wordt uitgevoerd?

00:36:42

Voorzitter: Mevrouw Huitema.

00:36:43

Mevrouw Huitema: Dat is het doel. Naar aanleiding alleen al van wat de spreker heeft verteld, lijkt het me een heel goed idee om weer schoonmakers aan te trekken en in dienst te nemen. In de brief wordt ook geschetst dat niet iedereen over wil, dus we zullen meer moeten doen om dat wel voor elkaar te krijgen.

00:37:03

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld lijkt er genoeg mee te nemen, maar het lokt toch een vraag uit bij mevrouw Gietema van D66.

00:37:10

Mevrouw Gietema: Ik heb ten tijde van het besluit gezegd: "Op deze manier, door mensen in dienst te nemen, willen we meer respect ook hebben voor schoonmakers. We willen ze beter belonen en daarmee meer zekerheid bieden." U geeft net ook aan dat met het in dienst nemen we daar dan gehoor aan geven en u verwijst ook naar de CAO. Bent u het met mij eens dat we als gemeente voor onze schoonmakers hier beperkte invloed hebben erop? Als wij ervoor kiezen dat we bijvoorbeeld de lonen voor de schoonmakers verhogen, dat dat ook veel breder dan toegepast zou moeten worden, bijvoorbeeld de facilitaire dienst, stadsbeheer, et cetera.

00:37:46

Voorzitter: Mevrouw Huitema.

00:37:48

Mevrouw Huitema: Daar ben ik het in eerste instantie wel mee eens, maar dat zou ik echt

wel eerst moeten uitzoeken om hier echt volledig ja op te zeggen, maar natuurlijk willen we het breder trekken dan dit.

00:37:59

Voorzitter: U mag nu uw woordvoering hervatten.

00:38:02

Mevrouw Huitema: Ik ga hem even afmaken. Wat de Partij van de Arbeid betreft, minimaal veertien euro per uur, ongeveer de helft van de loonschaal in CAO schoonmaak vallen onder de veertien euro. Sterker nog, we kunnen ons in het licht van de huidige hoge kosten in levensonderhoud en moeite met het aantrekken van voldoende schoonmakers ook voorstellen dat de gemeente een plus biedt boven op de minimale veertien euro. Tot slot, we zien juist dat de mensen die ons land vooruithelpen zoals de thuiszorgmedewerkers, de schoonmakers, de bezorgers en de beveiligers niet de waardering krijgen die ze verdienen. Sterker nog, ze worden vaak het laagst beloond en kennen de meeste onzekerheid. Dat moet echt anders. Het in dienst nemen van schoonmakers en minimaal veertien euro betalen laat zien dat het anders kan. Wat de Partij van de Arbeid betreft, is dit de eerste stap op weg naar het verhogen van een minimumloon naar veertien euro voor alle mensen die via inhuur en aanbesteding voor de gemeente werken. We willen nu dat dit voor schoonmakers geldt en zullen de komende tijd met voorstellen komen om dit te realiseren voor thuiszorgmedewerkers, taxichauffeurs, in de zorg en het leerlingenvervoer, cateringmedewerkers, beveiligers en postbezorgers. Daarmee laten we als gemeente pas echt zien wat van waarde is en dat hard werken loont.

00:39:21

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even rond of u vragen heeft. Mevrouw Gietema, D66, dan mag u een vraag stellen aan mevrouw Huitema.

00:39:37

Mevrouw Gietema: Ik vind het ambitieus om nu al uit te spreken om ook heel veel andere beroepsgroepen hieraan toe te voegen, want de voortgangsrapportage laat juist heel erg zien dat het ook best wel een uitdaging is om dit te doen. Dus a, herkent u dat dat voor ons als overheid best wel lastig is, en b, hoe ver in de tijd ziet u dit dan gebeuren om het verder uit te breiden?

00:40:04

Voorzitter: Mevrouw Huitema.

00:40:05

Mevrouw Huitema: Werkelijk geen idee qua tijd. Ik moet hier echt even later op terugkomen om daar een beter antwoord op te kunnen uitgeven. Excuses.

00:40:17

Voorzitter: Dat is een helder antwoord. Andere vragen aan mevrouw Huitema? Vingers woordvoering? De heer Visser, GroenLinks.

00:40:27

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Vooral over de voortgangsrapportage, maar laat ik beginnen met de stelling dat schoonmakers van de gemeentelijke gebouwen erbij horen als collega's. Dat vind ik het principe. Ze zijn hier elke dag, ze maken de boel schoon en ze horen

er gewoon bij. Daar zitten ook dingen als zekerheid in en lonen en dat soort dingen, maar dat is volgens mij het uitgangspunt wat wij ook hanteerden toen we de motie indienden samen met anderen om daarvoor te zorgen. Nou ligt er een rapportage die laat zien dat het de goede kant opgaat.

00:41:01

Voorzitter: U heeft nu al een interruptie van de heer Van Jaarsveld, het CDA.

00:41:05

De heer Van Jaarsveld: Excuus, voorzitter. Het zijn allemaal mooie woorden nu van drie prachtige linkse regerende in deze gemeente partijen op een rij, en toch vind ik het ook allemaal makkelijk, want ze horen erbij. De werkelijkheid is dat mensen hier vaak maar delen van hun werk daar slijten. We hebben net de fiets gehoord die daarna wordt gepakt. De werkelijkheid is ook dat dit college vanaf het begin in de uitwerking van deze motie heeft gezegd: "We hebben ook een flexibele schil nodig, we gaan ook mensen nulurencontract geven, we gaan ook schoonmaakklassen gedeeltelijk nog door anderen in te huren laten invullen." De vraag is: zijn het mooie woorden of kunt u het waarmaken? Mijn voorlopige conclusie is dat u dat tweede niet kan.

00:41:48

Voorzitter: Ter beantwoording, de heer Visser.

00:41:51

De heer Visser: Dan zou ik zeggen: luister even naar de rest van mijn verhaal. Er zijn ook allerlei andere functies waar deeltijd in zit en waar flexibele schillen in zitten. Je kunt niet een organisatie bouwen met uitsluitend fulltimers in je organisatie. Nou zei ik dat het de goede kant op ging gelet op de rapportage. Alleen wordt op basis van enkele berichten, ik ben daar aanzienlijk minder negatief over tot nu toe in de krapte op de arbeidsmarkt ingeschat dat er misschien onvoldoende mensen zullen overkomen. Dat zou wat GroenLinks betreft geen optie mogen zijn. Eerst over die berichten. Ik heb begrepen dat zonder nadere uitleg bij een aantal schoonmakers is verteld dat de CAO vergelijking minder gunstig uitvalt. Ik kan me dan wel voorstellen dat een aantal mensen dan in onzekerheid wordt gebracht. Als ze definitief ja of nee hebben gezegd, dan komt er straks een sociaal plan en daar worden allerlei aanbiedingen gedaan en weet je precies wat het verschil is. Dan blijkt het pas echt. Mijn fractie zou het daarom op prijs stellen als nu al in dit stadium, mevrouw Eliens vroeg er al om, de vakbond wordt ingeschakeld om daarover van zowel werkgevers als vakbond voorlichting te geven. Bijvoorbeeld, binnenkort staat er weer een verbetering van de CAO voor gemeentelijke medewerkers voor de deur, heb ik ambtelijk begrepen, dus gaat het weer verder uit elkaar lopen. Misschien werkt het dan weer anders voor mensen. Dat was nog niet bekend bij het opstellen van deze voortgangsrapportage. Hoe staat het college tegenover het inschakelen van de vakbond in het voorlichtingsproces? Bovendien gaat het niet alleen om het precieze uurloon, maar ook om andere voordelen, er werd daarnet ook al naar gevraagd, die verbonden zijn aan het werken bij de gemeente, zoals verschil in vakantiegeld, eindejaarsuitkering, loopbaanontwikkeling en dergelijke, en mensen kunnen binnen de gemeente doorstromen naar andere functies. Verder kwam mij de flyer met de intentieverklaring onder ogen. Het lijkt wel alsof daarin een rem wordt gezet op het overkomen van medewerkers. Eén, er wordt uitgegaan van overgang van medewerkers die

ten minste anderhalf jaar in dienst zijn. Ik heb begrepen dat dat een standaard afspraak is tussen schoonmaakbedrijven onderling. De gemeente hoeft zich daar niet aan te houden. Dat zou het makkelijker maken om meer mensen over te krijgen. Twee, er wordt uitgegaan van de overgang van dezelfde contracturen als men nu al heeft. Ook daarmee beperkt de gemeente zich. Mevrouw Eliens zei het ook al. Je zou je goed kunnen voorstellen dat iemand met meerdere kleine contracten bij verschillende werkgevers bij aanbod van een groter contract met de gemeente dat graag zou willen. Hoe kijkt het college hier tegenover? Kortom, ik zou graag zien dat er met meer enthousiasme voorlichting wordt gegeven en de mogelijkheden om over te komen worden verruimd, en om te voorkomen dat we als raad te veel achter de feiten aanlopen zal mijn fractie het op prijs stellen als we eind januari weer een vervolgrapportage krijgen. Misschien kunnen daar ook die elementen in meegenomen worden die de heer Dijk noemde. Het verhogen van het loon van veertien naar vijftien of iets in die orde, volgens mij moet je daar, iemand anders zei het al, breed naar kijken. Er zit een krapte op de arbeidsmarkt, dan moet je ook breed kijken naar de organisatie waar die krapte zit en wat je eraan kunt doen. Past dat binnen de CAO? Het lijkt mij niet dat je dat alleen op de schoonmakers moet richten. Zo'n startpremie vind ik misschien nog wel een aardig idee en dat zou misschien ook meegenomen kunnen worden in die vervolgrapportages. Dank u wel.

00:45:15

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk heeft tot slot nog een vraag voor u en dan ook aan u het verzoek die bondig te beantwoorden in verband met uw tijd.

00:45:22

De heer Dijk: Voorzitter, mijn collega van de PvdA zei het volgens mij net terecht. Natuurlijk moet je het breder kijken, naar andere sectoren ook, maar je moet altijd ergens beginnen. Als we nu zien dat hier een probleem zich mogelijk voordoet en we een extra inspanning moeten doen, dan zou een manier om lonen te verhogen om mensen aan te trekken een manier kunnen zijn. Ik heb een aantal scenario's gegeven door direct het loon te verhogen, maar dat kan ook inderdaad met een premie bijvoorbeeld.

00:45:46

Voorzitter: De heer Visser.

00:45:49

De heer Visser: Mevrouw Gietema zei het al, dat moet ook wel passen binnen de CAO natuurlijk. Je kunt niet als gemeente even afzonderlijke die dingen anders regelen. Dat lijkt mij niet heel waarschijnlijk, maar misschien komt er wel wat in die nieuwe CAO voor gemeentelijke medewerkers wat gunstig uitvalt. Dat zou mooi zijn. Voor de rest zou ik zeggen dat een startpremie zou kunnen helpen, maar laten we nou eerst maar eens kijken hoe erg de stand nou werkelijk is bij de voortgangsrapportage, want daar wordt wel van alles over beweerd.

00:46:31

Voorzitter: Wie mag ik vervolgens het woord geven? Mevrouw Menger.

00:46:36

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik aangeven dat voorheen 100%

Groningen mede-indiener was van de motie en mijn huidige fractie daar enkele serieuze bedenkingen tegen had, met name op het vlak van de financiële dekking. De vragen die ik nog heb zouden geschaard kunnen worden onder de noemer voortschrijdend inzicht. Het riep binnen mijn huidige fractie een aantal vragen op die ik ambtelijk heb nagevraagd. Dat heeft enigszins licht op de zaak geworpen, waardoor het wat duidelijker is geworden. Laat ik beginnen met dat het sociale aspect mooi is. Schoonmakers die in dienst van de gemeente treden zijn gewaarborgd van een goed onderbouwd contract. Wat wij ons afvroegen was of men ook doorgroeimogelijkheden had binnen de nieuw op te richten organisatie, en dat is gelukkig zo. Zelfs doorstroommogelijkheden op andere niveaus, en dat biedt perspectief indien men dit ambieert. Wat mij wel zorgen baart, en ik heb die zorg ook van de heer Van Jaarsveld gehoord, en dit in tegenstelling tot wat collega Visser van GroenLinks net aangaf, is het feit dat we te maken hebben met een enorme krapte op de arbeidsmarkt. Dit wordt door de gemeente zelf als een beperkende factor aangevoerd als we het stuk voortgangsrapportage lezen. Er zal een flinke campagne gevoerd moeten worden om goed gekwalificeerde mensen te verleiden om te solliciteren. Mijn vraag aan de wethouder zou zijn: wat is het plan, de campagne, en hoe gaat deze eruit zien om mensen over de streep te trekken in goede zin? Wat we ook zien, is dat schoonmakers die geïnterviewd zijn aangeven tevreden te zijn bij hun huidige werkgever en of voor de tijd dat ze nog in dienst zijn bij hun werkgever, het niet zien zitten om de overstap te maken naar een geheel nieuw in te richten gemeentelijke organisatie. Daarnaast lijkt het alsof we met elkaar opnieuw het wiel aan het uitvinden zijn. De gemeente heeft in het verleden de schoonmaak zelf beheerd. Dat is op een gegeven moment wegbezuinigd. Gezien de grote maatschappelijke opgave waar we als samenleving mee te maken hebben en we niet weten wat er nog op ons af gaat komen, bijvoorbeeld opnieuw grote bezuinigingen, duikt bij mijn fractie toch wel de vraag op of we niet opnieuw dezelfde route gaan bewandelen. Voorzitter, laat ik afsluiten met een positieve noot: het feit dat de gemeente zich als een nieuwe werkgever wil tonen voor een doelgroep die te vaak te maken heeft gehad met slechte arbeidsomstandigheden vinden wij dit een positieve ontwikkeling en wij wachten het resultaat verder af. Dank u wel.

00:49:19

Voorzitter: Dank u wel. Dan de woordvoering van de heer Van Zoelen.

00:49:25

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter, en ook dank aan de inspreker en dank voor de brief. Schoonmaker is een mooi beroep. Ik zeg dat omdat ik zelf ook heel lang Schoonmaker ben geweest en ik heb die ontwikkeling ook gezien. Ik maakte met collega's, dat was nog op de campersberg, de rode toren schoon. Die bestond uit dertien verdiepingen. Dat deden we, geloof ik, toen met negen personen en zes jaar later was ik nog met één ander iemand over om dat hele gebouw schoon te maken, en daar is winstmaximalisatie geweest. Dus ik zou echt mijn handen op elkaar hebben gedrukt als ik in dienst had kunnen treden bij een goede werkgever of dat was misschien ook voor het werk leuk, maar waar de rust was om je werk goed te doen. Het plan om de schoonmakers in dienst te nemen is zeer belangrijk. Als wij ook een beter loon bieden, een minimumloon, onze CAO, dan zal dat ook concurreren met de huidige schoonmaakbedrijven waar ze in dienst zijn. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de schoonmakers nu ook hun weg richting de gemeente zullen vinden. Het is natuurlijk altijd spannend en mogelijk speelt die krapte op de arbeidsmarkt nu ook in discussie. De

huidige schoonmaakbedrijven waar de mensen in dienst zijn, willen natuurlijk ook hun schoonmakers houden. Wij bieden betere mogelijkheden, en wat onze insteek was, dat is ook dezelfde wat mijn buurman aanklaartte, is dat je onderdeel bent. Schoonmaken is een proces of dat maakt deel van een organisatie. Het is heel belangrijk werk dat je in een opgeruimde omgeving werkt, dus er moeten ook doorgroeimogelijkheden zijn. Je maakt deel uit van de organisatie, dus daar horen doorgroeimogelijkheden bij.

00:51:15

Voorzitter: U heeft nog een vraag voordat u uw woordvoering hervat. Mevrouw Gietema, D66.

00:51:20

Mevrouw Gietema: Dank. Ik vroeg me af, het is door meerdere woordvoerders gezegd, maar als je onderdeel wordt van de organisatie, dus echt in dienst bent, dan hoor je er bij. Ik vroeg me af of de heer Van Zoelen het met mij eens is dat als je in dienst bent het nog steeds zo kan zijn dat je het gevoel hebt dat je er niet bij hoort, dus dat het ook veel meer een cultuurding is dan een contractueel concept?

00:51:41

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:51:43

De heer Van Zoelen: Dat beeld herken ik niet, ook niet uit eigen ervaringen. Je hoort erbij, je loopt in een organisatie, je loopt rond, je maakt praatjes met mensen, je ziet mensen naar huis gaan op het moment dat jij je werkdienst hebt en je bent daar één. Dat gevoel komt heel erg uit zichzelf en dan is het mooi dat je ook kan doorgroeien, dat je één wordt en dat je een binding krijgt met de werkplek waar je bent. Ik vind het argument over wat er genoemd is raar. Dat mensen nu in meerdere gebouwen werken, is iets wat wij als de gemeente makkelijk kunnen faciliteren. Ik vind ook dat we moeten gaan kijken, en daar wil ik ook graag een reactie op van de wethouder, hoe wij mensen die nu in verschillende gebouwen, misschien bij meerdere schoonmaakbedrijven werken, hun ook die uren bieden? Ik denk dat het ook goed concurrerend werkt, en al met al denk ik dat dit even wat hobbels op de weg zijn. Ik wil ook zien hoe dat verder gaat en ik denk ook dat we deze route moeten doorzetten zoals we nu hebben ingezet en daar wil ik het bij laten.

00:52:47

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of er voor u nog vragen zijn. Zo te zien niet. Wie mag ik dan het woord geven voor de woordvoering? De heer Van Jaarsveld, CDA.

00:52:55

De heer Van Jaarsveld: Dank u wel, voorzitter. Het idealisme op links viert wat mij betreft vandaag haar hoogtij, en ik weet niet hoe gelukkig ik daarvan word. Als je kijkt naar de motie die eerder is ingediend, bijna twee jaar geleden, dan was de bedoeling dat we voor de huidige schoonmakers zouden zorgen voor betere arbeidsvoorwaarden, voor zekerheid, voor een fatsoenlijk loon, voor een lagere werkdruk en voor sterkere primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

00:53:22

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld, de vroege interruptie had ik kunnen zien aankomen. De heer Van Zoelen.

00:53:29

De heer Van Zoelen: Wij bieden toch nu ook betere voorwaarden dan wat de huidige schoonmaakbedrijven bieden?

00:53:34

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:53:37

De heer Van Jaarsveld: Ik had niet gezegd dat het niet zo was, maar daar was ik inderdaad aan toegekomen. Wat mij betreft blijkt dat niet uit de brief.

00:53:45

Voorzitter: De heer Van Zoelen wil toch een korte vervolgvraag stellen.

00:53:51

De heer Van Zoelen: Dat blijkt toch wel gewoon uit de feiten en als je de CAO bekijkt dat dat zo feitelijk is?

00:53:57

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:53:58

De heer Van Jaarsveld: Nee, ik meen zelfs dat de heer Dijk dat goed heeft uitgelegd, dat we daar nu nog op een lager dan minimumloon uitkomen.

00:54:04

Voorzitter: Een interruptie van de heer Dijk.

00:54:06

De heer Dijk: Dat heb ik totaal niet gezegd. De gemeente betaalt minimaal veertien euro per uur en de rest doet dat niet. De schoonmaak CAO zit nog rond de twaalf.

00:54:17

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:54:18

De heer Van Jaarsveld: Ik meen toch echt wel te concluderen op basis van deze brief die wij begeleidend hebben gekregen, dat we qua arbeidsvoorwaarden weinig verschil zien, en anderhalve euro per uur zou ik als meer omschrijven. Laat ik deze vraag dan aan het college stellen om bij mij die onduidelijkheid weg te nemen. Dan vlucht ik op die manier. Als ik vervolg, dan zou ik willen zeggen dat als ik deze brief lees en als ik zie wat de motie beoogde en als mijn conclusie is dat de CAO's op dit moment nauwelijks van elkaar afwijken, dat schoonmakers deels bij Gom willen blijven, dat er zwart op wit geschreven, een citaatje de heer Dijk, geen prikkel is om over te stappen. Als we zien dat de doelen vanuit die motie verdwijnen, dan is de vraag: wat blijft er over? Blijft het doel over om in te besteden of enkel het middel? Het zou zo moeten zijn dat we de groep mensen die we beoogden te bereiken daadwerkelijk helpen. Het gevoel dat nu ontstaat is als die mensen van Gom gedeeltelijk niet willen, dan willen wij onze motie blijven uitvoeren, dan willen wij schoonmakers in dienst

hebben, dan halen we ze maar ergens anders vandaan, dan gooien we de lonen omhoog van twaalf euro vijf naar veertien euro, het kan nog meer, de heer Dijk, naar 15 euro en de rest ook. Hoe gaan we dat dekken? Dat weten we nog niet. Nemen we iedereen mee? Absoluut.

00:55:48

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld, de heer Dijk heeft een vraag.

00:55:51

De heer Dijk: Voorzitter, voor al die partijen die hierna een soort vergelijkbaar verhaal gaan houden als de heer Jaarsveld, als je publieke regie gaat voeren, dan is dat ook het doel en dan is het middel, dat inderdaad waarschijnlijk meer geld gaat kosten, dat je andere politieke afwegingen maakt dan als je in de markt gedekt bent. Volgens mij is het glashelder dat als je wil dat dit slaagt, publieke regie, dat je daar inderdaad zoals het in deze brief heel goed verwoord staat, een grotere inspanning moet leveren dan dat je zegt: "Jongens, dit is onze schoonmaak. We drukken het eruit en zoek het maar uit." Ik kan me heel goed voorstellen, de heer Van Jaarsveld, dat u nu deze brief leest en denkt: gaat dit wel goed? Daarom agenderen wij dit ook. Wij willen dat dit goed gaat. Mijn vraag aan u zou zijn: u stemt in met een begroting vol met keuzes over publieke regie en nu krabbelt u terug. Dus wat is het nou? Stemt u in met een begroting? Bent u het ermee eens met die lijn of vindt u gewoon van niet?

00:56:57

Voorzitter: Ik heb een vraagteken gehoord. De heer Van Jaarsveld.

00:57:00

De heer Van Jaarsveld: Zoals de heer Dijk weet, stem ik nergens over helaas. Ik snap zijn punt, maar ik zou daarop willen zeggen: ik begrijp het doel. Ik begrijp een heleboel linkse doelen. Wat ik niet begrijp, is dat als we onze schoonmakers willen helpen, dat we zeggen: "Nee, we gaan koetkoetkoet schoonmakers in dienst nemen, al willen de huidige niet, al verliezen die dan deze panden waar ze nu schoonmaken. Wij trekken wel andere aan. We hebben daar premies voor over, we gaan ons hele loongebouw opwerpen van veertien naar vijftien euro, en we trekken alles en iedereen maar mee. Publieke regie is prima als je jezelf een beetje kan beheersen en de heer Dijk kan dat meen ik niet.

00:57:40

Voorzitter: Dank u. Heeft u nog een korte aanvullende interruptie, bondig?

00:57:43

De heer Dijk: Voorzitter, ik wil de heer Van Jaarsveld vragen om niet het woord helpen te gebruiken, want het zijn namelijk schoonmakers zelf die jarenlang actie hebben gevoerd om in gemeentelijke dienst te komen. Dat deel heeft dus ook positief gereageerd daarop. Dat heeft niks met helpen te maken. Het heeft ermee te maken dat mensen zich ook op deze manier kunnen emanciperen en beter hun zeggenschap over hun werk kunnen uitoefenen. Dat moet u toch erkennen, dat dat beter kan in overheidsdienst dan bij een marktpartij die intimideert of ziet u dat niet?

00:58:10

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:58:12

De heer Van Jaarsveld: Ik zie aan bijna elk plan voordelen, maar ik zie ook nadelen, en u zou die met mij moeten zien. Als u nu zegt: "We gaan, omdat het op dit moment nog niet perfect lijkt te werken, de lonen nog een keer omhooggooien, en we trekken daar in de slipstream van alles bij mee. We zien wel waar we het geld vandaan halen. We spreken dat nu uit en we moeten nog uitrekenen wat het kost. Dat is gezegd. Dat heeft u gevraagd, maar heeft u uw plan al klaar? Dan maakt niet zoveel uit wat eronder ligt.

00:58:40

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld, voordat u verder gaat, u heeft nog een interruptie van de heer Visser, GroenLinks.

00:58:47

De heer Visser: Ik hoorde de heer Van Jaarsveld, en dat hoor ik meer mensen doen, het een beetje als een vaststaand feit beschouwen dat die mensen die signalen hebben aangegeven dat ze misschien wel niet over willen, dat dat ook blijvend is. Er ligt nog niet eens een sociaal plan en een aanbod met een precieze vergelijking van de arbeidsvoorwaarden. Pas dan weet je hoe het zit. Er zijn signalen, maar hoe zijn die signalen ontstaan? Er wordt een peiling gehouden. Nee, ik heb het nagevraagd. Er is op bij die bijeenkomsten gevraagd: "Wat vind je ervan?" Dus dat vaststaande feit betwist ik. Hoe kijkt u daartegen aan?

00:59:25

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:59:27

De heer Van Jaarsveld: Ik denk dat u daar een punt heeft, dat ik daar wellicht te stellig in ben geweest. Ik heb het niet uitgeschreven, ik weet niet precies wat ik heb gezegd, maar ik deel met u dat dat niet zo vaststaat als ik het wellicht heb doen overkomen. Als ik mag afronden, voor mij, voorzitter, voor mijn fractie is het belangrijk dat ook als wij deze motie niet hebben gesteund, dat wij best zien dat het goed is om deze mensen te geven waar ze recht op hebben, betere arbeidsvoorwaarden. Het is ook belangrijk dat we de doelgroep bereiken die we willen ondersteunen, en ik wil niet help zeggen, dat trek ik dan weer terug. Dat we ook daadwerkelijk schoonmakers die nu bij ons werken, die er volgens u, volgens mij en volgens iedereen erbij horen, dat we die in dienst gaan nemen en dat we niet om maar het oorspronkelijke middel te kunnen uitvoeren, om maar in te besteden, om maar mensen hun eigen dienst te hebben, ze overal weg gaan trekken met startpremies, met hogere salarissen, met ongedekte cheques. Ik wil de schoonmakers die er nu werken bereiken en als dat niet zou lukken, dan vraag ik de wethouder: zetten we dan toch door of trekken we ons dan terug?

01:00:34

Voorzitter: Dank u wel. Voor ik de volgende spreker het woord geef, wil ik iedereen erop wijzen, in het kader van de tijd en ook om iedereen de gelegenheid te geven zijn of haar standpunt duidelijk te maken, om de interrupties echt bondiger te houden, want sommige interrupties zijn zeer woordvoerdend van aard. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Mevrouw Bernabela van de Partij voor het Noorden.

01:00:57

Mevrouw Bernabela: Dank u, voorzitter. In de schoonmaakbranche is het vaak lastig om

genoeg uren te maken om met je werkzaamheden een volledig inkomen te verdienen. Het wordt dan ook vaak als bijbaan gezien, al dan niet tijdelijk. As je er als schoonmaker wel een volledig inkomen uit wil halen, dan moet je werken voor bedrijven met meerdere opdrachtgevers of meerdere gebouwen, zodat je toch je uren kunt maken. De Partij voor het Noorden heeft de volgende vraag aan het college: wat gaat de gemeente doen om de overstap voor schoonmakers die willen overstappen zo zorgvuldig mogelijk te laten verlopen? Wat gaat de gemeente doen om nieuw personeel aan te trekken? Wat maakt het voor schoonmakers aantrekkelijker om te werken voor de gemeente als de CAO zo vergelijkbaar is? Het blijkt dus dat die toch wel een beetje anders is, wat ook niet in de brief stond. Is er ook gedacht aan secundaire arbeidsvoorwaarden om het aantrekkelijker te maken voor schoonmakers om voor de gemeente te werken? Om hoeveel gebouwen gaat het in het totaal en wanneer begint de wervingscampagne? Dat was het, voorzitter.

01:02:08

Voorzitter: Dank u wel in het kader van een bondige woordvoering, enigszins technisch van aard, maar dat laat ik zo meteen even aan de wethouder in hoeverre zij daarmee uit de voeten kan. Wie wenst het woord? Mevrouw Van der Heide, ChristenUnie.

01:02:25

Mevrouw Van der Heide: Dank u wel, voorzitter. Bijna twee jaar geleden nam de raad de motie aan om de schoonmakers in dienst van de gemeente te laten komen. Allereerst vindt onze fractie het fijn om te horen dat alles volgens planning verloopt volgens het plan van aanpak en dat er al heel veel stappen zijn gezet om de schoonmakers in dienst te nemen op 1 november 2023. Zoals waarschijnlijk wel bekend stemde onze fractie destijds niet voor deze motie, want wat ons betreft kon met de sociale aanbesteding de plek van schoonmakers binnen de organisatie ook goed geborgd worden. We zien nu in deze brief dat de CAO, wat hier ook weer wordt betwist, van de schoonmakers beter is geworden en in ieder geval vergelijkbaar met de CAO van de gemeente en dat de hele schoonmaakbranche meer waardering heeft gekregen in de tussentijd. Dat betekent ook dat het minder aantrekkelijk is geworden om in dienst te komen bij de gemeente. Dat zorgt voor een uitdaging in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt om alle plaatsen te vervullen. Onze fractie ziet in die uitdaging ook wel kansen en we zien die kansen vooral om op andere manieren schoonmakers aan te trekken, om hier werkzaamheden te verrichten. De heer Dijk noemde het ook al, maar dat kan bijvoorbeeld onder andere door een opleidingstraject binnen de organisatie. Hier kunnen we nieuwe mensen mee aantrekken die dan op een gegeven moment wel gekwalificeerd zijn om schoonmaakwerkzaamheden te verrichten. Daarnaast zien wij wel een extra samenwerking met ieder die al veel ervaring en kennis en kunde hebben met mensen begeleiden naar het werk. We hebben mensen binnen onze gemeente die kunnen en ook wel willen werken als schoonmaker. Daardoor in dat gat kunnen we misschien als gemeente ook springen.

01:04:36

Voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Gietema, D66.

01:04:39

Mevrouw Gietema: Dank u, voorzitter. Twee jaar terug stonden D66 en ChristenUnie best wel hetzelfde in de besluitvorming, dat we inderdaad stevige voorstander waren voor

sociaal aanbesteden, dat we veel doelstellingen ook op die manier hadden kunnen verwezenlijken. U heeft het nu over een aantal kansen, wat de voortgangsrapportage biedt. Ziet u ook een aantal lessen op basis waarvan ook ideeën die door anderen in de zaal zijn verspreid, bijvoorbeeld ook taxichauffeurs in dienst te nemen, in deze brief dat dat juist niet handig is om het helemaal te verbreden naar andere werkzaamheden?

01:05:15

Voorzitter: Mevrouw Van der Heide.

01:05:19

Mevrouw Van der Heide: Dank u wel. In al deze plannen zitten, zoals de heer Van Jaarsveld ook zei, voordelen en nadelen en ik denk dat we elke keer weer opnieuw die afweging moeten maken of het een goed idee is om mensen in dienst van de gemeente te nemen of niet, en elke keer opnieuw moeten bekijken of er een sociale aanbesteding mogelijk is en daarbij ook in gesprek te gaan met bijvoorbeeld de vakbond, omdat sommige dingen soms toch anders blijken te zijn zoals het op het oog lijkt of op papier. Dat is mijn antwoord. Dan zal ik het verder vervolgen. Die krapte op arbeidsmarkt vraagt om enige creativiteit. Die creativiteit zit hem, denk ik, ook in de secundaire arbeidsvoorwaarden. Als gemeente kunnen we laten zien dat we een goed werkgeverschap willen zijn door de doorgroeimogelijkheden binnen de gemeente, maar ook in heel veel andere dingen. Als laatste nog een punt wat nog niet is benoemd, wel door mevrouw, dat gaat over de werkdruk van de schoonmakers. De werkdruk van de Schoonmaken is één van de aspecten waar we het in vorige sessies over hebben gehad. Onze fractie is benieuwd in welke zin die werkdruk is geborgd in het plan om de schoonmakers in dienst te nemen en of dit misschien ook een kans kan zijn om het aantrekkelijk te maken om bij de gemeenten in dienst te komen?

01:06:52

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer Bosch, Student en Stad.

01:07:04

De heer Bosch: Dank u wel, voorzitter. Ik kan het heel kort houden op dit onderwerp. Wij zijn nog steeds voor de investering. Er zijn nu wat beren op de weg en we verwachten dat het college er alles aan doet om die beren weg te halen. Uit de brief blijkt ook die intentie. Er zijn veel suggesties al geopperd. Daar kan ik me grotendeels ook wel bij aansluiten, en als het dan specifiek gaat over het uitzoeken wat de effecten zijn van extra, bijvoorbeeld vijftien euro per uur, startpremie, betere arbeidsomstandigheden, opleidingstraject, dat moeten we allemaal individueel bekijken, maar we zijn op zich wel een voorstander van dat uitzoeken. Wanneer die resultaten dan boven tafel liggen, zullen wij daarin een integrale afweging maken.

01:07:51

Voorzitter: Dank u wel. Wie wenst het woord? Mevrouw Gietema, D66.

01:08:00

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. Twee jaar terug tijdens het debat zijn de woorden respect en zekerheid gehoord. Een aantal woorden die door velen zijn genoemd en ook door

mijn fractie, want ieder mens verdient respect, waardering en wil gezien en gehoord worden. Dat is belangrijk voor een gezonde samenleving, maar uiteraard ook cruciaal binnen werkgever-werknemer relaties en hoe werknemers onderling met elkaar omgaan. Wat ons betreft is dat ook ongeacht of die samenwerking binnen een organisatie is of als het twee losse organisaties zijn, bijvoorbeeld een schoonmaakbedrijf en de gemeente, en hoe die vermengen op de werkvloer. Voorzitter, het college spreekt vaak over wat echt van waarde is en dat gaat inderdaad over respect, waardering, gezien en gehoord voelen, maar ook over vrijheid en een keuze kunnen maken tussen waar je werkt, bij de overheid of als ondernemer of bij een private sector. Dat is wel een onderdeel wat wij echt missen in de woordvoeringen die tot dusver zijn gevoerd, maar ook wordt de nadruk heel erg gelegd dat we iedereen in de overheid in dienst nemen en dat stukje vrijheid mis ik heel erg in deze zin.

01:09:11

Voorzitter: De heer Dijk, SP.

01:09:14

De heer Dijk: Niemand wordt gedwongen om in dienst komen bij de gemeente Groningen om schoon te maken. Die vrijheid heeft iedereen. Nu heeft niemand de vrijheid om te kiezen voor het in dienst komen bij de gemeente Groningen en de schoonmaak, dus mensen krijgen meer vrijheid.

01:09:29

Voorzitter: Mevrouw Gietema.

01:09:30

Mevrouw Gietema: Ik volg uw vraag, dus ik denk dat we elkaar daar deels in kunnen vinden, maar als we dan de discussie volgen in de zaal, is het wel heel erg de retoriek dat het allemaal wel bij de overheid moet komen. Dus in die retoriek missen we wel echt een stukje vrijheid en we vinden het belangrijk om dat wel te blijven benoemen en ook in de uitvoering in de praktijk tot uiting te laten komen. Absoluut, die CAO moet nageleefd worden. We kunnen natuurlijk niet accepteren dat partijen gewoon een lagere uitbetaling doen die lager is dan de tarieven die wij gewoon landelijk hebben vastgesteld. In het ambtelijk overleg heb ik het ook gehad over die verschillen tussen de CAO's. Het blijkt dan 32 centen zijn, maar we horen verschillende signalen. Los van de technische verschillen, wat het mag zijn, vind ik het heel erg lastig welke CAO nu beter is. We hebben het hier over dat de gemeente CAO beter is, maar wat onze fractie betreft zitten er heel veel subjectieve elementen in. De één vindt wat minder uren en flexibiliteit belangrijk, ander wil de ene week meer, de andere week minder kunnen werken. Dus volgens mij is dat ook aan mensen zelf om te kiezen welke CAO voor hen het best is. Voorzitter, twee punten nog. Allereerst hebben we het veel over de technische oplossing, maar het gevoel dat je meetelt als je in dienst bent, dat dat vanzelf zou komen, zijn wij het niet mee eens. We hebben dan ook een vraag aan het college in hoeverre zij dan ook bezig zijn, los van het technisch inregelen van die 60 tot ongeveer 80 personen die dan in dienst zouden komen, wat het college ook gaat doen om ervoor te zorgen dat zij zich onderdeel voelen van de organisatie. Verder de vraag aan het college of zij ook lessen zien in de voortgangsrapportage, want uit de voortgangsrapportage volgt wel dat het best wel gewoon een karwei is? Dat is niet erg, we hebben die keuze gemaakt, maar in de context dat we nu ook al veel verder kijken dan alleen de schoonmakers, ben ik in ieder

geval blij om te horen dat de ChristenUnie zegt: "Het is goed om bij elke stap een nieuwe afweging te maken." We zijn wel benieuwd hoe het college kijkt naar die uitdagingen ook in het licht van grotere organisatie-uitdagingen, bijvoorbeeld de algehele vergrijzing en de bestaanszekerheid en duurzaamheid.

01:11:52

Voorzitter: Dank u wel. U had nog wel een aanvullende vraag van de heer Dijk, SP.

01:11:56

De heer Dijk: Voorzitter, het is een soort geven geworden de afgelopen maanden dat ik geen touw meer kan vastknopen aan de bijdrages van D66. Dat bedoel ik echt niet flauw, maar ik had een debat met uw fractievoorzitter tijdens het begrotingsdebat over welke kant het op moet met een samenleving. Dan hebben wij dit besluit bijvoorbeeld genomen om de schoonmakers in dienst te gaan nemen. Dan zijn er partijen die zeggen: "Het dient een vooruitgang als we dat op meerdere sectoren ook doen waar die lonen heel laag zijn." U komt bij het begrotingsdebat met meer mbo'ers bijvoorbeeld in dienst mensen met hun praktische opleiding en nu wilt u dat weer niet. Sorry, voor mij is het toch heel progressief om te zeggen: "We gaan mensen in dienst nemen die bij de gemeente horen, zodat ze een hoger salaris krijgen en betere arbeidsvoorwaarden, en dus ook meer praktisch geschoolden in dienst te hebben. Dan kan ik er echt geen touw aan vastknopen met wat voor bijdrage u nu komt. Wat is het nou? Wilt u meer praktisch opgeleide mensen bij de gemeente in dienst, ja of nee? Dat was de discussie die ik ook tijdens begroting probeerde te ontlokken. Daar kwam niks uit en nu keert u weer terug, dus u stemt in met een begroting en vervolgens trekt u uw keuze weer in. Ik weet gewoon echt niet meer wat ik met D66 moet zo.

01:13:08

Voorzitter: Mevrouw Gietema.

01:13:10

Mevrouw Gietema: Tijdens het begrotingsdebat is inderdaad een discussie gevoerd tussen u en onze fractievoorzitter en daarin hebben wij uiteindelijk aangegeven dat bijvoorbeeld kinderopvang typisch zo een dienst zou zijn waarvan we zeggen: "Daar zouden we echt meer als overheid ons mee moeten gaan bemoeien." Daarin zijn de schoonmakers niet ter sprake komen mij inziens. Uit de inspraak van vandaag is volgens mij heel duidelijk dat we ook een stuk vrijheid erg belangrijk vinden, dus dat er ook mensen in het proces van overgang, overstappen daar wel zelfsturing aan kunnen geven. Daarom wil ik meegeven aan het college om daar wel echt ruimte voor te laten en daar niet al te pusherig op te doen. Dat is meer iets wat ik wil meegeven en dat we ook daarmee bedrijven die ook schoonmakers in dienst hebben, waarvan de schoonmakers daar willen blijven werken, dat dat oké is, ondanks andere opvatting hier in de zaal.

01:14:04

Voorzitter: Dan zie ik nog twee handen en bied ik allereerst de heer Dijk de gelegenheid kort hierop te reageren.

01:14:14

De heer Dijk: Niemand gaat mensen verplichten om bij de gemeente in dienst te komen en als mensen bij de GOM willen blijven, moeten ze dat vooral doen. Inderdaad, uw

kinderopvang heb ik gehoord, maar dit past toch in dat patroon. Dit is toch hetzelfde patroon. Ik probeer die lijn van D66 te vinden. Mensen met een beroepsopleiding om die in dienst te krijgen bij de gemeente. U zei het net zelf om daar meer waardering voor te doen, om daar meer zekerheid voor te krijgen en dan trekt u dat weer terug. Dat bevreemdt mij. Ik vind het heel moeilijk om daar met D66 nu de afgelopen maanden een debat over te voeren, dus ik hoop dat dat scherper kan de komende tijd.

01:14:49

Voorzitter: Mevrouw Gietema.

01:14:51

Mevrouw Gietema: Ik had nog niet gereageerd op de vraag over de motie MBO. Die was tijdens het begrotingsdebat breed ingestoken. Dat is niet gerelateerd aan schoonmaak of andere diensten waar we dat vaak aan relateren, maar wij zouden graag willen zien dat we als gemeente gewoon een goede werkgever zijn, ook een goed voorbeeld geven dat we gewoon niet die discriminatie op opleidingsniveau doen. Dus volgens mij heeft dat niks te maken met de discussie die we hier vandaag voeren en staan wij daar ook allebei achter.

01:15:20

Voorzitter: Dan heeft u tot slot nog een vraag van de heer Van Zoelen, Partij voor de Dieren.

01:15:24

De heer Van Zoelen: Even resumerend, ik heb dan even een andere indruk misschien dan de heer Dijk van uw woordvoering, want als raad zijn we dat traject ingegaan we nemen de schoonmakers in dienst. Ik ga er dan vanuit, ik maak kanttekeningen: wat doen wij om ze goed thuis te laten voelen en hoe zit het met die beloning? Wilt u dan bevestigen dat u er nu wel achter staat dat wij dit traject zijn ingegaan?

01:15:52

Voorzitter: Mevrouw Gietema.

01:15:54

Mevrouw Gietema: We hebben destijds tegen het besluit gestemd en de raad heeft daarmee in totaliteit voor dit besluit gestemd. Daarmee kunt u van ons een kritische houding blijven verwachten in dit proces en ook naar de toekomst toe als we dit debat voeren op andere onderwerpen.

01:16:14

Voorzitter: In het kader van de tijd waar mevrouw Gietema ruim overheen zit, heb ik wel enkele interrupties nog toegestaan, maar we moeten nu echt door naar de laatste spreker. De heer Vaes, VVD.

01:16:24

De heer Vaes: Dank u wel, voorzitter. Laat mij beginnen met delen van de mening dat schoonmakers keihard nodig zijn en uiteraard respect verdienen en goede werkomstandigheden. Als dat niet het geval is, dan zullen wij daar gezamenlijk tegen moeten optreden. Of dit voorstel waar we vandaag over spreken daarvoor het beste is, door de brief aan de raad twijfel ik daaraan. Ik leg graag uit waarom. In de motie van 16 december 2020, de motie die aanleiding is voor deze investering, is aangegeven dat een schoonmaker in gemeentelijke dienst er 2.200 euro per jaar op vooruit zou gaan. Ook zou in dienst van de

gemeente het tevredenheidsgevoel toenemen en was het uitgangspunt van de motie dat de arbeidsvoorwaarden zekerheid en fatsoenlijk loon veel beter konden en dat zou de gemeente bieden. Nu ligt het aanbod op tafel en kiezen schoonmakers ervoor om niet over te stappen. Dan rijst bij mij de vraag: hoe kan dat nou? Hoe kan het dan zo zijn dat de gemeente nu moeite heeft met het vinden van mensen? Als voorafgaande waar is, dan zouden mensen toch staan te springen om bij de gemeente in dienst te komen? Ik wil graag begrijpen hoe dit zit? Ik hoor vandaag verhalen over intimidatie, over het niet naleven van de CAO-afspraken, akelige situaties die niet oké zijn, maar die mededeling neemt mijn vraag niet weg, want intimidatie en het niet nakomen van afspraken zou juist de reden moeten zijn om bij de huidige werkgever weg te gaan. Die duidelijkheid heb ik vandaag het minst gekregen. Ik lees in de brief dat er vergelijkbare CAO-afspraken zijn en uit de woordvoering van de SP mag ik opmaken dat het niet het geval is. Wat is nu waarheid? De brief van het college of de woordvoering van de SP? Voorafgaande in gedachten houdend lees ik het onderzoek van TwynstraGudde dat de inbesteding ten opzichte van de aanbesteding 8,2 miljoen euro aan belastinggeld meer kost.

01:18:40

Voorzitter: De heer Vaes, u heeft een vraag van de heer Dijk, SP.

01:18:44

De heer Dijk: Voorzitter, is de heer Vaes het met mij eens dat als of de brief van het college waarheid is of de bijdrage van de SP, dat dat überhaupt puur een vooruitgang zou zijn?

01:18:55

Voorzitter: De heer Vaes.

01:19:02

De heer Vaes: Ik moet toegeven dat ik moeite heb met de vraag van de heer Dijk, omdat ik het duidelijk heb over een tegenstelling. Ik lees de brief aan de raad, daar ga ik ook van uit, maar ik hoor u hier zojuist zeggen dat dat niet zo is. Dan is er natuurlijk voor mij een stuk twijfel opgetreden wat ik als uitgangspunt moet nemen. Daar zal ik ook dadelijk in mijn vraag en het verzoek aan de wethouder op terugkomen, want deze onduidelijkheid doet het debat geen goed en daar moeten we iets mee en dat is de strekking van mijn opmerking.

01:19:40

Voorzitter: Dan gaat de heer Dijk ditmaal daar echt heel bondig een vervolgvraag op stellen.

01:19:46

De heer Dijk: Voorzitter, ik stelde die vraag omdat zowel de brief als mijn bijdrage als doel heeft om de schoonmakers in te besteden aan een goed inkomen en goede arbeidsvoorwaarden te geven. Dat heeft uw bijdrage duidelijk niet. Bent u met mij van mening dat de invoering van uw marktwerking in allerlei sectoren stapsgewijs ging en dat het terugbrengen daarvan, het terugdraaien daarvan ook stapsgewijs zal gaan?

01:20:09

Voorzitter: Ik reken het goed. De heer Vaes.

01:20:12

De heer Vaes: Daar ben ik het zeker niet mee eens. Ik ben het met u eens dat de schoonmakers goede arbeidsvoorwaarden verdienen. Dat moet ook zeker mogelijk zijn. Om

dat in regie te doen en bij de gemeente onder te brengen, dat zal voor u geen verrassing zijn, daar ben ik het niet mee eens. Sterker nog, na hetgeen wat ik vandaag dus lees en ook hoor, doet mij er erg aan twifelen of het investeren van die 8,2 miljoen dat het wel waard is geweest.

01:20:45

Voorzitter: Hervat u uw woordvoering.

01:20:46

De heer Vaes: Dank u wel. De raad heeft gestemd en gekozen voor inbesteding, maar nu vraag ik mij dus af, het huidige resultaat bekijkende, of dat echt 8,2 miljoen euro waard is en kunnen we die 8,2 miljoen euro niet beter investeren in andere vormen van bijvoorbeeld armoedebestrijding of energietransitie bevorderen? Afsluitend heb ik nog twee vragen aan de wethouder. Wat gaat u doen als er onvoldoende mensen overkomen? Gaan we dan toch schoonmakers van Gom inhuren of zijn er wellicht andere plannen? Wat gaat u doen om het in twijfel trekken van de vergelijkbare arbeidsomstandigheden weg te nemen? Dat was mijn woordvoering. Dank u wel.

01:21:33

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben alle fracties uit de raad het woord gehad en dan is het woord nu aan het college. Wethouder Wijnja.

01:21:42

Wethouder Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Het is mooi dat ik kennelijk allemaal problemen ga oplossen. De lat ligt hoog, maar ik ga mijn best doen. Ik heb een aantal dingen gehoord en ik denk dat ik een heel eind kan komen en mochten er daar vragen over zijn, dan is daar uiteraard alle ruimte toe. Ik vind het in ieder geval mooi te zien hoe het debat hier gaat, want het is iets wat leeft. Wij hebben ook niet voor niets een voortgangsbrief gestuurd. De VVD noemde dit net resultaat. Ik zou dat geen resultaat willen noemen. Wat we hebben gedaan is een voortgangsbrief sturen met de huidige stand van zaken, omdat wij uitvoering gegeven aan de motie die is aangenomen door de raad, dus het gaat inderdaad over schoonmakers in overheidsdienst, want dat is het besluit wat is genomen. We hebben het over: hoe komen we daar en hoe komen we daar op de datum die we hebben afgesproken? In de brief hebben we u aangegeven wat op het moment van schrijven de stand van zaken was. Een deel van de discussies die ik hier hoor in de raad worden ook verklaard door het feit dat we schoonmakers aan het inbesteden zijn, niet in een statische tijd. De rest van de wereld staat niet stil, er gebeurt een heleboel. Eén van de dingen die er is gebeurd, laat ik daar even mee beginnen, omdat het daar het vaakst over gaat, is dat er ontwikkelingen zijn geweest in de schoonmaak CAO. Nou heb ik een andere grafiek voor mijn neus dan de heer Dijk. Dat hoeft op zich niet uit te maken waar je naar kijkt. Het kernpunt van het college in de voortgangsbrief is om mee te geven dat de verschillen tussen de CAO schoonmaak toen dit besluit werd genomen en van de gemeente kleiner is geworden omdat de CAO van de schoonmaak is verbeterd. Nou is het ook zo, en dat is voor een deel dan misschien een heel kort antwoord op de best wel lange vraag van de heer Dijk, dat de onderhandelingen over de CAO van de gemeente nog lopen. Dat betekent zeer waarschijnlijk, daar kan ik niet op vooruitlopen, maar we weten een beetje hoe CAO-onderhandelingen verlopen, over het algemeen levert dat een betere positie voor werknemers op, dus dat gaat dan weer een

verbetering brengen ten opzichte van het beeld wat we nu hebben en dat zal weer in het voordeel zijn van de gemeentelijke CAO. Ik ben wel blij met de analyse van de heer Visser, want dat klopt heel erg en ik denk dat het belangrijk is om ook op die manier te kijken naar deze ontwikkeling. Wij sturen de voortgangsbrief, er gebeuren een aantal dingen, dat kun je hobbels noemen, dat kun je beren op de weg noemen, dat maakt niet uit, maar het levert allemaal input voor wat we dan in het vervolg gaan doen om er gewoon voor te zorgen dat wij schoonmakers in dienst hebben om onze gemeentelijke panden - dat zijn er ongeveer 70 zeg ik even in de richting van de Partij van het Noorden - gewoon voor elkaar te krijgen. Het klopt inderdaad dat er een peiling is gehouden en dat wat we nu weten over wat schoonmakers zeggen een indicatie is. Er gaat nog een heleboel gebeuren de komende maanden en dat heeft onder andere te maken met wat we terug horen van schoonmakers. Ik heb een aantal suggesties gehoord. Laat ik daar even over zeggen dat alle suggesties die er zijn en die we vandaag ook gehoord hebben, die nemen wij mee. Een aantal van die suggesties zijn we al mee bezig. Van meerdere kleinere contracten één groot contract te maken is daar één van, want we weten dat dat iets is wat speelt in de overweging van mensen, dus daar wordt gewoon naar gekeken. Als het gaat over opleidingsmogelijkheden, over doorgroeimogelijkheden, dat zijn allemaal dingen die bij de gemeentelijke CAO heel goed geregeld zijn. Schoonmakers horen bij onze organisatie en dat betekent dat zij in aanmerking komen voor alles waar andere werknemers ook voor in aanmerking komen. Dat heeft te maken met opleidingsmogelijkheden en doorgroeimogelijkheden. Dat is dan mijn antwoord in de richting van D66. Dat zijn onder andere de manieren waarop je laat zien en ervoor zorgt dat mensen onderdeel zijn van onze organisatie, net als andere werknemers die bij ons werken. Dus dat is, denk ik, het kernpunt. De boodschap in de brief van het college is geweest: weet, er zijn een aantal dingen verandert, de arbeidsmarkt is krappere, dit blijkt uit de peiling onder de schoonmakers en de CAO's zijn dichterbij elkaar gegroeid. Alleen, dat gaat ook weer een beetje veranderd. Ik denk dat het de heer Visser was die iets zei over de communicatie in de richting van schoonmakers, hoe ga je het gesprek met hen aan om aan te geven wat het betekent om in dienst te komen bij de gemeente? Daar ligt nog een schone taak. Er wordt inmiddels een kwartiermaker aangezocht. Die gaat vanaf 1 januari dit trekken, deze schoonmaakorganisatie verder opbouwen en al dit soort dingen worden daarin meegenomen. Ik heb een opmerking gehoord over het betrekken van de bonden. Dat loopt inmiddels. Het verzoek is gelegd bij de bonden om contactpersonen naar voren te schuiven, om met ons in gesprek te gaan en om dat verder te doen. Die suggestie van GroenLinks om ook met de bonden te overleggen wat zij eventueel kunnen doen in een gesprek en de voorlichting met de schoonmakers. Dat is een hele goede suggestie. Ik heb dan niet expliciet gereageerd op de vraag van de heer Dijk om scenario's uit te gaan werken. Dat zou ik in deze fase niet willen doen, ook om wat ik net zei. De CAO-onderhandelingen lopen nog, de verwachting is dat dat ook in uurloon wel nog iets gaat betekenen, maar zeker omdat dit een doorlopend proces is waar allerlei dingen op van invloed zijn en de raad uiteraard, want het was een initiatief vanuit de raad, enorm betrokken is, wil ik u wel toezeggen om eind januari dan weer een brief te sturen om even specifiek dan in te zoomen op een aantal onderwerpen en suggesties die vandaag zijn genoemd. Dan kunnen we op die manier ervoor zorgen dat de raad de hele tijd aangehaakt blijft, want het klopt, er zijn nog een aantal hobbels op de weg, er zijn beren op de weg en die gaan we gewoon oplossen. Ik weet heel even niet meer waar de vraag vandaan kwam, maar zo kijkt het college daar echt naar. Wij

gaan dit gewoon doen. Problemen die we tegenkomen zijn er om op te lossen en het lijkt me hartstikke goed om ervoor te zorgen dat uw raad met regelmaat wordt bijgepraat en ook dan de kans krijgt om gewoon mee te praten over dat traject. Voorzitter, ik denk dat ik een heel eind ben.

01:28:30

Voorzitter: U heeft tussendoor alvast een vraag. De heer Van Jaarsveld, CDA.

01:28:35

De heer Van Jaarsveld: Dank u. Ik begrijp uit de uitleg van de wethouder over de CAO's en de dynamiek die daar rondom geldt, dat ik, zoals de heer Visser stelde, inderdaad te stellig ben geweest. Dus in deze meningsvormende sessie vormt mijn mening zich nu een stuk meer richting nuance op dat punt. Er blijft een deel van mijn weerstand over. Dat komt doordat de wethouder, misschien bedoelt zij het anders, dat hoop ik, steeds zegt dat schoonmakers erbij horen en schoonmaak een onderdeel is, et cetera. Dat hoorde ik hier steeds en waar ik bang voor ben, ook als ik de brief lees, is dat wij alleen vinden dat schoonmakers erbij horen. Terwijl ik denk dat we zouden moeten vinden dat onze huidige schoonmakers erbij horen en wij die willen overnemen. Als ik lees dat mensen nu nog denken, en dat is een tussenstand: ik blijf misschien. Nu denken we nog: er komt wel een hele grote opdracht om nieuwe mensen te werven erbij. Dan denk ik: we gaan niet ineens 100 nieuwe gebouwen openen waardoor we heel veel meer mensen nodig hebben. Als we deze mensen kunnen behouden, dan zou dat het moeten zijn. Is dat ook wat u bedoelt als u zegt: "Schoonmakers horen erbij." Of wilt u inbesteden om in te besteden?

01:29:42

Voorzitter: Wethouder Wijnja.

01:29:46

Wethouder Wijnja: Wij gaan inbesteden omdat er een opdracht ligt omdat er een besluit ligt om dat te gaan doen. Dat gaan wij gewoon uitvoeren en wij stellen de raad op de hoogte hoe dat gaat en wat we aan het doen zijn. Daar mag de raad dan vervolgens weer iets van vinden. Zo hebben we dat met elkaar afgesproken. Wat wij nu zeggen is dat we nu zien in de eerste peiling, wat helemaal nog geen definitief besluit is, ook niet van de schoonmakers die het nu betreft, dat we daar een aantal aandachtspunten zien waar we nog iets mee moeten. Gecombineerd met de arbeidsmarkt betekent dat dat het vanuit onze kant een extra inspanning vergt om ervoor te zorgen dat we alle plekken ingevuld krijgen. De doelstelling is wel degelijk om de schoonmaak in te besteden omdat dat het besluit is wat genomen is, dus dat gaan we gewoon doen. Dat doen we zo veel als mogelijk met de mensen die al voor ons werken, en ik hoop dat we daar een heel eind mee komen, maar het kan natuurlijk best wel zo zijn dat we plekken niet ingevuld krijgen, dat er mensen zijn die een andere keus maken en dat we die schoonmakers van elders gaan zoeken. Dat kan uiteraard zo zijn en al die schoonmakers die dan vervolgens bij onze gemeentelijke organisatie hoorden, want dat was wat ik probeerde te zeggen, die horen bij ons net als al onze andere medewerkers die bij ons horen.

01:31:07

Voorzitter: De heer Van Zoelen op dit punt een aanvullende vraag? Dan zou ik willen voorstellen om de wethouder even de gelegenheid te geven haar beantwoording af te

maken. Wellicht dat uw vraag daarin ook wordt beantwoord. Ik dacht te begrijpen dat volgens mij zo goed als alle vragen beantwoord zijn. In dat geval voor u allen, zijn er nog vragen onbeantwoord gebleven? De heer Van Zoelen.

01:31:28

De heer Van Zoelen: Ik had ook nog een vraag gesteld over de uren, dat we daar flexibel in zijn, over schoonmakers die nu bij verschillende schoonmaakbedrijven werken, dat wij die uren ook kunnen bieden. Dan wil ik nog één toevoegen. Dat had ik in mijn woordvoering moeten doen, maar de vorige wethouder had de toezegging gedaan op onze vraag dat de schoonmakers met duurzame middelen, zoals kleding, gaan werken en ook natuurvriendelijke en diervriendelijke schoonmaakmiddelen. Kan de wethouder aangeven dat ze die toezegging ook meeneemt in de uitwerking?

01:32:04

Voorzitter: Wethouder.

01:32:08

Wethouder Wijnja: Ja, op dat laatste. Zeker als dat is toegezegd, gaan we dat gewoon doen. Het eerste zal ik dan nog een keer herhalen, want dat heb ik wel beantwoord. Het feit dat mensen verschillende contracten hebben, is één van de dingen die gewoon meespelen in de overweging van mensen. Daar kijken we nu naar of we daar iets aan kunnen doen door een optelsom van uren een groter contract te bieden, omdat we ons kunnen voorstellen dat dat aantrekkelijker is. Dus daar wordt op dit moment naar gekeken.

01:32:40

Voorzitter: Had u nog een aanvullende vraag daarop? Nu werd ik er zojuist op gewezen dat ik zojuist de aanvullende vraag van de heer Van Jaarsveld was vergeten. Is die inmiddels beantwoord? Dan mevrouw Menger, Stadspartij 100% voor Groningen.

01:32:58

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag gesteld over de campagne die wordt benoemd in de voortgangsbrief, dat de gemeente toch echt wel campagne moet gaan werven om nieuwe schoonmakers aan te trekken en dat dat als een opgave wordt gezien. Mijn vraag aan de wethouder was: hoe ziet u dat voor zich? Zijn er al ideeën over om mensen te verleiden om daadwerkelijk in dienst te komen naast de mensen die in dienst gaan komen?

01:33:33

Voorzitter: Wethouder.

01:33:39

Wethouder Wijnja: Alle onderdelen die ik net heb genoemd zijn onderdeel van dat plan en campagne. Er komt een kwartiermaker die de opdracht heeft om die schoonmaak organisatie verder op te bouwen. We gaan het gesprek aan met de bonden. Er komt nog iets in de CAO-onderhandelingen van de gemeente. Dat wordt nog afgerond, dat wordt meegenomen in het vervolg. Er zijn nog meerdere bijeenkomsten gepland, in ieder geval in februari en maart, met schoonmakers en dan wordt er ook gesproken over allerlei dingen die nu langs zijn geweest, ook over de pensioenen. Dat had ik nog niet gezegd, maar dat is ook een onderdeel waar we mee bezig zijn en waarnaar gekeken wordt. Al die verschillende

onderdelen bij elkaar is de geplande campagne. Wij rapporteren gewoon de hele tijd over de voortgang, want we zeggen: "We zien dat we een extra inspanning moeten plegen." Als blijkt in februari dat we nog iets extra's moeten doen, dan gaan we dat gewoon doen en daar komen we dan bij u op terug.

01:34:41

Voorzitter: Dank u wel. Nog aanvullende vragen vanuit de raad? Mevrouw Gietema, D66.

01:34:47

Mevrouw Gietema: Dank u, voorzitter. Ik had een vraag gesteld over dat we over tien jaar een groot aantal ambtenaren verliezen omdat zij met pensioen gaan, wat ook veel wordt geveerd nu bijvoorbeeld op armoede bestaanszekerheid. Ook dit dossier vraagt heel erg veel extra inzet door een moeilijke arbeidsmarkt. Ik vroeg me af in hoeverre dit ook het andere drukt in uitvoering en haalbaarheid om resultaten te halen?

01:35:12

Voorzitter: Mevrouw Wijnja.

01:35:16

Wethouder Wijnja: Niet direct. Het is wel zo dat wij weten dat we een enorme opgave hebben als gemeentelijke organisatie. Als je bijvoorbeeld kijkt naar de vergrijzing, dat noemen we dan de arbeidsmarktstrategie. Dat is één van de belangrijkste hoofdlijnen van HR de komende tijd. Er wordt ook binnenkort een sessie gepland met de raad hierover, dus daar kunnen we hier in ieder geval uitgebreid over spreken. Het is zo dat de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt van invloed zijn op dit dossier en op de hele gemeentelijke organisatie, maar die twee zijn niet van invloed op elkaar.

01:35:54

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik rond of er nog aanvullingen zijn of andere vragen zijn blijven liggen. Volgens mij kunnen we hiermee dan de bespreking afronden. Het is natuurlijk geen stuk die voor besluitvorming naar de raad moet en het staat u wel vrij om hier een motie vreemd over in te dienen. Zijn er fracties die dit overwegen? De heer Dijk, SP, zou u deze ook kort kunnen toelichten?

01:36:18

De heer Dijk: Voorzitter, nee, omdat de wethouder heel goed heeft toegelicht dat we vaak op de hoogte gehouden worden u zegt dat we geen totale scenario's gaan uitwerken. Als dit de toezegging is, dan is dat voldoende, want dan kunnen we iedere keer inbrengen doen in plaats van één keer bij een scenario, dus geen moties van onze kant.

01:36:39

Voorzitter: Ik had hem net zo gehoord als u, dus volgens mij klopt dat. Toelichten waarom er geen moties komen, vind ik ook helemaal goed. Dan laten wij het hierbij en wil ik u allen bedanken voor uw tijd en een fijne avond.